

Arbeidsdepartementet

Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

sendes pr e-post: gt@ad.dep.no

Dato: 15.10.2010
Saksbehandler: Bente J.Ø. Kleven
Telefon direkte: 75 55 41 02
Deres ref.: 200704148
Løpenr.: 57368/2010
Saksnr./vår ref.: 2010/15179
Arkivkode: F12

Innspill til høringsnotat NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering - et helhetlig hjelpemiddeltilbud

Generelt

Utvalgets vurderinger og forslag til endringer av dagens ordning, vil medføre et større kommunalt ansvar for hjelpemiddelformidlingen av basishjelpemidler. Dette forutsetter at disponible budsjettmidler avsatt til formålet følger med, at disse er øremerket og at det legges rapporteringsplikt til midlene.

Kommunene vil ha behov for øremerkede midler (investerings- og driftskostnader) til å bygge opp kommunale fasiliteter til å kunne ta et slikt ansvar. Dette innebærer lokaliteter, transportordning, vedlikehold, reparasjon og renhold av hjelpemidlene, personellressurser og midler til kompetanseheving.

Dersom hjelpemiddelformidlingen skal innlemmes i sektorlovgivningen innebærer dette at rammevilkårene for kommunen må tilpasses dagens reelle behov og utviklingstrekkene i kommunen.

Kapittel 5

Hjelpemidler til forebygging og hvilke som bør være inngangskriterier for disse er delvis utelatt. I dag er forebygging ikke en lovpålagt tjeneste. Dette bør i så fall endres i forhold til helsepolitisk intensjon og samhandlingsreformens innhold.

Det synes å være en oppfatning at kommunen er godt i gang med fokus på universell utforming. Dette er dessverre ikke realiteten. Selv om lovverket er på plass, så finnes ingen sanksjonsmuligheter dersom lovverket ikke følges. Her bør det vektlegges en innskjerping som sikrer at nybygg settes opp i samsvar med gjeldende retningslinjer i lovverket. Det ville innbære en god forebygging og på sikt en innsparing i folketrygden med tanke på hjelpemidler.

Forebygging og aktivitet bør inneholde endringer på området aktivitetsutstyr. I dag er det en øvre grense på 26 år. Denne bør heves slik at flere får mulighet til en aktiv hverdag.

Kapittel 8

Kompetanse vil være et viktig strategisk virkemiddel for å oppnå mål og ambisjoner i denne utredningen. Ergoterapi og fysioterapi er to helsefagutdanninger som ansees som godt kvalifisert til

Helse- og sosialavdelingen

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø
Besøksadresse:
Kongensgt 23, 8006 BodøTelefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon:
Telefax: 75 55 50 18Elektroniske adresser:
postmottak@bodo.kommune.no
kleben@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.noOrgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 00080

å gjøre funksjonsvurderinger opp mot brukeres behov for tilrettelegging og hjelpemiddeltilpasninger. Fysioterapi er en lovpålagt helsetjeneste, det er ikke ergoterapi, og 100 av landets kommuner har i dag ikke denne fagkompetansen tilsatt.

Det er viktig å kvalitetssikre kommunens ansvar for alle ledd i formidlingsprosessen. Dette innebærer avdekking, utredning, utprøving, søknad, tilpasning, montering, motivasjon og opplæring av bruker i hjelpemiddelets funksjon

Kommunene vil være i behov av personell med teknisk innsikt/vaktmester for reparasjon og vedlikehold av hjelpemidlene samt utstyr og personell til transport av disse. I Nordland har vi store avstander og til tider utfordrende kjøreforhold. Dette gjør at det er viktig å sikre transporten av hjelpemiddelet fra kommunalt lager inn til bruker. Hjelpemiddelet må leveres inn i huset til bruker.

Kapittel 10

Kap 10-1

Skal vi i det norske samfunn ha en økende bevissthet på brukers hverdag og kvalitet og mulighet for den enkelte til å styre egen hverdag, så bør det ikke legges lokk på typer hjelpemiddel. Da bør vi fortsette med dagens system som tilsier at et hjelpemiddel skal bidra til utjevning av gapet mellom funksjonshemmingen og samfunnets krav. Et hjelpemiddel er ikke en forbruksvare eller et gode. Det er en nødvendighet for den enkelte bruker på veien til et verdig liv.

Kap 10-3-2

To personer med lik diagnose kan trenge helt ulike hjelpemidler. Et hjelpemiddel avhjelper funksjonen til den enkelte uavhengig av diagnose. Hjelpemiddelbehov er uavhengig av alder og brukere bør ikke forskjellsbehandles ut fra et slikt kriterium. Utvalgets vurdering om ikke å innføre egenandel er velfundert og et godt resonnement.

Kapittel 11

Med tanke på overføringer av enklere hjelpemidler til kommunene så bør det iverksettes strengere rammer i forhold til universell utforming. Det bør legges sterkere påbud om universell utforming gjennomgående. Dette handler om langsiktig tenkning i forhold til behov og økonomi. Universell utforming vil på sikt redusere kostnader til hjelpemidler. Det bør derfor være en del av betraktningene før man beslutter å iverksette endringen som er skissert i NOU 2010 -5

Kap 12:

Utvalget har diskutert tre mulige modeller for overføring av basishjelpemidlene til kommunene. Av disse tre vurderes modell 1 som den gunstigste. Denne legger bl.a. vekt på at rammeoverføringene skal kompensere for prisstigning og økt hjelpemiddelforbruk i takt med økning i eldrebefolkningen. Dette vil sannsynlig bety økte kostnader i forhold til bistand og tilrettelegging.

Det blir også viktig at kommunen selv får ta ansvar for anskaffelsesprosessen (anbud, utnyttelse av markedsmakt i forhold til leverandørsiden osv.) Denne delen av hjelpemiddelformidlingen vil bli ny for kommunen og vil også kreve spesiell kompetanse.

Hjelpemiddelsentralene holder kurs om tilpasning av utstyr. Imidlertid er det slik at de kommunene som ligger lengst fra hjelpemiddelsentralen prioriteres i forhold til kurs. Dette har sin årsak i at det er stor kompetansemangel i mange små kommuner. Siden ergoterapi ikke er lovpålagt finnes det kommuner som ikke har ergoterapeuter i det hele tatt. Fysioterapeut finnes heller ikke i alle små kommuner. Det er derfor viktig å være bevisst på formuleringer og påbud til kommunene i forhold til hvilken type kompetanse som er nødvendig. Her vil det være nødvendig med ergoterapeuter og fysioterapeuter i alle kommuner.

Det bør av denne grunn avsettes spesielle midler til kompetanseheving i forhold til hjelpemidler, vedlikehold og forebygging. Det bør etterstrebtes å få utarbeidet en modell som ivaretar små og store kommuner, by eller landkommuner. Felles retningslinjer og arbeidsmål er viktig. Det må unngås at brukeren blir forskjellsbehandlet.

Kap13

God samhandling og koordinerte tjenester er ofte avgjørende for å få til gode og heltilige løsninger for den enkelte bruker. Dette er ekstra viktig i barne- og ungdomsårene fordi barn utvikler seg raskt, og det oppstår ofte nye og endrede funksjonsutfordringer som medfører tettere behov for bistand.

Kompetanse på området kommunikasjon er spesielt viktig for utvikling og mulighet for utdanning. Disse områdene bør legges til Hjelpemiddelsentralen og de pedagogiske støttesentrene i fylkene. Her er det viktig med spisskompetanse og kontinuitet. Hjelpemidler på området lek og aktivitet bør også fortsette å tilhøre Hjelpemiddelsentralen av samme årsak.

Dagens ordning:

Hva er bra? Statlig forvaltning. Behov dekkes i forhold til rettighetslovgivningen. Færre muligheter for å utvise skjønn. I dag er det i hovedsak jurister på Hjelpemiddelsentralene som fatter vedtak.

Stor kompetanse på hjelpemidler samlet på et sted

God økonomisk ramme som medfører at mange får den hjelpen de trenger.

Hva er mindre bra i dag? Ivaretagelse av forebygging for det enkelte individ jamfør forskrift om habilitering og rehabilitering.

Ny ordning kan innebære mangelfull kompetanse i mange kommuner. Dette vil gi brukere et dårligere tilbud. Det kan bli mye preg av fortolkning ut fra kjennskap til bruker. Opplæringen kan bli mangelfull grunnet tidspress.

Med hilsen

Ingunn Lie Mosti
kommunaldirektør

Bente J.Ø. Kleven
hjemmetjenesteleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur